3. Kodavere.

1. Asend.

Kodavere (ka Kodavere-Alatskivi, saksa keeles *Koddafer*) kihelkond asub kitsa kooldusvööna Põhja-Tartumaa idaserval vastu Peipsi järve, mis teda piirab, alates Omedu jõe suust kuni Koosa jõe suuni, kaarena 44.3 km pikkuselt (Kodavere kiriku koordinaadid on 58° 41′ 30″ põhjalaiust ja 26° 8′ 40″ idapikkust Greenwich'ist; Alatskivi kirik asub 58° 36′ 25″ põhjalaiuse ja 26° 8′ 30″ idapikkuse all Greenw.). Maismaal puutuvad Kodavere kihelkonna piirid kokku Torma, Maarja-Magdaleena ja Tartu-Maarja kihelkonnaga. Kodavere kuulub Põhja-Tartumaa koolinõuniku jaoskonda, Tartu-Võru Rahukogu Mustvee jaoskonna rahukohtuniku piirkonda, Tartu maakonna politsei 2. jaoskonda, ev.-luteri usu kogudusena Tartu praostkonda ja apostl.-õigeusu kogudusena Tartu praostkonda.

2. Arvustik.

Pindala 1-verstalise kaardi järele 505.2 km², millest järvede all (ilma Peipsi järve osata) 2.0 km² (0.4%). Suurim pikkus põhja-loode-lõunakagu sihis 40.0 km, laius lääneedela-idakirde sihis üle Kodavere kiriku 16.8 km, piiri pikkus 113.6 km, sellest Peipsi randa 44.3 km. **Valdadest** kuuluvad siia: Ranna (4177.0 ha), Pala (13 675.9 ha), Kokora (3958.5 ha), Alatskivi ühes Peipsi-äärsega (13 251.8 ha) ja osa Kavastu ning Saare vallast. **Elanikkude arv** vallaraamatute järgi (1922.): Alatskivi v.: eestikeelseid 1996 (mehi 965, naisi 1031), venekeelseid 301 (m. 136, n. 165), saksakeels. 4 (m. 3, n. 1), muukeels. 16 (m. 5, n. 11), kokku 2317 (m. 1109, n. 1208); Kokora vald: eestikeelseid 913 (m. 438, n. 475), venekeels. 19 (m. 11, n. 8), saksakeels. 35 (m. 14, n. 21), muukeels. ei ole, kokku 967 (m. 463, n. 504); Pala vald: eestikeels. 2927 (m. 1416, n. 1511), venekeels. 6 (m. 5, n. 1), saksakeels. 1 (n. 1), muukeels. ei ole, kokku 2934 (m. 1421, n. 1513); Peipsi-äärne v.: eestikeels. 643 (m. 289,